

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 31-33 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": В'їзд 4-0237. — Тел. У. Н. Сова: В'їзд 4-1018.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МІНІСТЕРСЬКИЙ ВИКРУТ

Чи є яка причина, що стояла на перешкоді наданню Підкарпаття з боку чехословацької влади автономії? Нема ніякої. Бо й автохтонне населення Підкарпаття і підкарпатська імміграція в Америці раз-раз домагаються тої автономії.

Чи є яке виправдання для міністра д-ра Бенеша, що він не зробив нічого, щоб Підкарпаття дістало автономію? Ніякого. Тим більше, що Бенеш об'явив у 1921 р. в Ужгороді додержати слова й подати про автономію для Підкарпаття. Він виправдує себе, що був тоді головою ради міністрів, а потім став тільки міністром закордонних справ і не мав уже відповідної сили. Та це є звичайний викрут. Бож для трохі політично освідженішої людини є відомою річю, що міністер закордонних справ є всюди домінуючою фігурою. А особливо це правдиве, коли мова про Чехословаччину, а ще точніше, коли мова про особу Бенеша. Крім того і президент Масарик і мін. Бенеш дуже вразливі на те, що думають у світі про Чехословаччину і яке є положення їхнього краю на міжнародній арені. В 1921 р. було воно дуже важке, бо мало що не прийшло до воєнного конфлікту з Польщею через Тешин. Були вже навіть пограничні бої. Тоді то побоявся Чехи і нападу з боку Мадяри. І тоді то, щобі скріпити державу приймаючи в нутрі, вихав Бенеш на Підкарпаття і поробив різні обіцянки, щобі приєднати для Чехословаччини населення. Тоді навіть можна було почути півурядові заперечення, що Чехословаччина даде собі добре справу з того, що вона держить Підкарпаття тільки тимчасово, ніби переховує його для будучої відрадної української держави.

Теперішня міжнародна ситуація для Чехословаччини теж не дозволяюча. З Польщею вона далі в недобрій відносинах. Крім того Польща зближається до Німеччини, а це теж не є по чеській лінії. Мадяри починає вибиватися, дістаючи зі всіх боків опікунів, приятелів. Обзиваються за неї гоми в Англії, Італії, Німеччині. І знов нова небезпека, а прийняти непевність. Тому Бенеш іде знов на Підкарпаття зедувати собі населення таким самим обіцянками, як у 1921 році. Тепер авраді іде трохи далі, стає ще щирішим і обічне до року автономію. І дає нове урядове слово честі. Але й новий викрут, а є ним застереження, щоб на Підкарпатті погодилися між собою два табори: москвофільський і український, бо це є передумовою автономії. Виглядає, що за яких 10 років знову приде Бенеш на Підкарпаття і знову виправдає себе, що нема автономії, бо нема згоди. Усе можливе. Але якби сталося інакше, то чи й це розв'язка?

Лев Ясінчук.

ОРГАНІЗАЦІЯ СЕРЕД ДІЯНОСТІ.

Якось то недавно так скарипувався польський пошодений часпис урядової партії українське село:

"Говорять про Українську масу на наших полудено-західних землях, треба пам'ятати, що 9/10 тієї маси то маса селянська, у звичайній мірі це безварті (?), або радше це посуда, в яку можна влити доволіний зміст. Наприклад, у якому ми має-під, й об'яче, яке остаточно з неї вийде, вирішувати у значному ступні про будучий уклад відносин у східній Галичині (в оригіналі — у східній Малопольці). Відти виходить зрозуміла річ, що за українське село, за його розбудження, за те, щобі пхнути його в цюмо або тому напрямі, іде боротьба" (Словом Польське).

Так говорять офіційні галицьких Польків-державників. Щоб те українське село, "розбудити", вони намагаються "виловити" українську масу на польських державників. Очевидно, що це виховання має йти по лінії виховання, які дуже не люблять ніякої самостійності, ніякої індивідуальності, що уявляють собі рішучі при розходженні, "братів" народів, які то вони про це часто декламують.

Тому то влада не допускає до оснування українських товариств. Треба дієсно не тільки впертості українського "хлопа", але високої міри свідомості та вичуття потреби організації, щоб у теперішніх часах так масово творити свої товариства, і то не з яких може нарід надійтися користі, але ті, що самі вимагають високих видатків. Для прикладу візьмим Рідну Школу.

Ще кілька років тому треба було громиговорити, сотні часписних стовпців записувати, щоб наклонити громади до оснування Рідної Школи, її Кружка. Сьогодні іде зріст, можна сказати, наголо. Ще в 1924 р. було чимало Кружок Р. Ш. В 1925 р. вже 219, 1926 — 593, 1931 — 743, 1932 — 960, 1933 — 1,300, а сьогодні вже 1,700! Пошто тих організації? Треба пильно уважати на виховання українського покоління, щобі вона з гоми часу й поїд не те розбуджа себе, але щобі вона себе виявляла.

А як ставиться та влада, що хоче "розбудити" українську масу? Вона видає один за одним декрети, якими забороняє оснувати Кружок Р. Ш. бо, "не загрожує лавови й публічній безпеці"; бо, "основники не дають заборони, що будуть держатися законних рямів"; бо, "декрет з основників була карани" (за те, що не слухалися, або курка влізла на дорогу, чи комин був у середині чистий); бо, "планований Кружок Рідної Школи має заступити розвивання читальні", або, "на підставі конфіскаційних відомостей основники хотять мати організації для сільських ферменту серед спокійного суспільства"; або, "деякі члени несять шапки військового крою з тризубом" (хоч не звичайні, кашкетні), які шить у робітні українських інвалідів, на яких на підставі для означення фірми вибивають слово печатку з тризубом) і т. д. в безконечність. Останніми часами почали вже розвиватися Кружки Р. Ш. бо вони "становлять операційну базу для виворотних елементів" (Бережанина).

Подібні речі діються у старому "Лузі" (не Дашкевича), Союзі Українок, Сільському Господарі, чи в Соколі, який тепер зовсім не тішиться прихильністю влади. За саму приналежність до центрального Союзу у Львові й за спів соколяцького маршу ("Соколю, соколю, ставаймо в ряди") розвивають товариство (як це сталося напр. у Зарваниці коло Підляска). Заборонили навіть оснування товариства під назвою "Комітет для боротьби з безробіттям", бо воно "могло би спричинити загрозу безпеці, спокою чи публічності порядку" (Коли безробітні волочатися, демонструють, чи гинуть за голоду, то це не спричинює заколочення спокою).

Використовуючи закон про товариства, делегати ходять по читальнях і Кружках Р. Ш., контролюють бібліотеки, згубляють книжки, навіть "Кобзаря" (Підляскачина, Збаражчина, Тернопільщина) і закривають товариства (як це сталося недавно в Тернополі, Збаражі та цілій Збаражчині, де ще й голови покарали по 150—300 лан, або арештом від 7—14 днів). Не зважаючи на мовний

закон, який допускає українську мову до урядів і т. д., і т. д., вимагають від сільських Кружок Р. Ш., щобі вони подавали польські переклади творів чи поезій Шевченка, тексти пісень, коли даються дозволу на укладання театральних вистав, селі, чи концерту в честь Шевченка (Зборів, Коломиї). Так високо цінить польська влада умови рівня наших селян, що бажає, щоб і селяни перекладали Шевченкові поезії на польське! Дедуки (як от у Жиданівщині) влада зовсім не хоче дати дозволу на ніяку виставу; хоче, щобі Рідну Ш. Ш. приніс рішення своєї старшини, що вона осуджує шкільний саботаж на селі (биття шиб у школі, доманяння вчителів, змирання портретів представників влади). Одне чи організації, як неополітичні, не можуть таких зважати і мусять туманити у своїх бротах, чи лісах, замисль мати якусь духову розмазу.

Скільки доброї волі мають органи польської влади, щобі допомогти нашому народові, про це може засвідчити така вода, яка трапилася в Угріну, чорківського повіту. Там, який пошай (що ходить у цивільному одязі, агент) контролює дозвіл книжки читальні. Коли побачив записаний даток для Рідної Школи, порадив се-

деякам, щобі не давали датків на Рідну Школу, "бо не плати, де вона й тропи дізнає". От, і бачите: знайшовся опікун.

А всіх такі наші організації ростуть, поширюються щодо кількості членів і щодо діяльності. Гуртується в них багато молодого нарібну; дедуки дають їм перевагу. Бувають випадки. (Спис в Рідній Школі), що влада не давала Кружкам Р. Ш. весті діяльність, "бо упрани складається з молодих людей, а вони не дають заборони про лад і безпечу". Гуртується й жіноцтво, і молоді дівчата. Як у селі Зайів, ліського повіту, забороняла влада відкрити Кружок Р. Ш. бо 15 підписаних громадян, які основники Кружка, мали замішані в селянській розбурху, що були в 1932 р. то нове доманяння до влади за оснування Кружка Р. Ш. підписали їхні жінки.

Не зважаючи на ті сотні акційових дорож, яку роблять наші люди, ладучи на переслухання до повітового староства; не зважаючи на всілякі карні арешти, і грошеві; не зважаючи на переслідування, а ще беруться, енергія в одній пошай (що ходить у цивільному одязі, агент) контролює дозвіл книжки читальні. Коли побачив записаний даток для Рідної Школи, порадив се-

деякам, щобі не давали датків на Рідну Школу, "бо не плати, де вона й тропи дізнає". От, і бачите: знайшовся опікун.

Відносно життя сили у українській расі.

В РІЧНИЦЮ ВІДЗІСНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО МОРЯ.

Чинником, що сприяє розросту в могутності кожної нації, це море. Тому кожну державу, як вияв хотіння нації, намагається здобути собі завжди великий доступ до моря й ланувати його води. Бо море — це запорука життєвості й експансії нації.

Будучність української нації та могутність української держави нерозривно зв'язані з українським морем. Чорним морем. Довжина української надморської смуги, котрих більшість вигини порти, в Одесі, Миколаєві, Херсоні і Севастополі, можливість посідання великої торговельної, а що найважливіше, воєнної флотії, та вкриті порівнюваною слабстю інших сил, дають підставу українці панувати над Чорним морем та використовувати його

води для будування на тривалих основах своєї великодержавності.

Із справю Чорного моря тісно зв'язані для України і справа Криму. Крим мусить належати до України. За шим промовляють історичні, географічні, господарські та стратегічні огляди. Цього арешти, а це найголовніше, вимагає хочуті української нації.

Що більше, Україна має всі виглади стати великою ногою на Босфорі і Дарданеллах, що дають Чорне море з усіми водами світа. Буде це найголовнішою виправдою української морської політики, коли захочемо відкрити під своїм впливом на Сибірі над, Охотським морем, не через ворожу нам Московщину, але за допомогою сильної флотії — від моря.

Україна, бо від віків має традицію як пів Чорного моря і Криму. Згадаємо книжні назви: Олег, Святослав, Ігор, — український шит на бримах Бугорда; пізніше козак на Чорному морі; князі Мазепа з Костем Гордієнком, кошовим війським Запорозького самостію Україну з берегами Чорного моря та Кримом будували. Усього той час Чорне море було Українським, "Руським", "Козацьким" морем.

Національний зрів 1917—1921 років відновив давні традиції українського народу як володаря Криму і Чорного моря та чорноморської флотії. Не зважаючи на політичні помилки і каригане небадство, яке в справі Криму, Чорного моря і чорноморської флотії виявив тодішній український уряд, що визнавав соціалістичні ідеї, і в ім самозвільнення Татарів відракає Криму підпис мирових переговорів у Бересті, але не хотів признати до власності чорноморської торговельної і воєнної флотії; не зважаючи на все це — здоровий національний інстинкт української армії і флотії та свідомість і команданти привернули Українці ті чорноморські флотії та ті "Крим". Дієм відзисання Чорного моря, Криму та флотії став день 29. квітня 1918 року.

В цей день частини Запорозького корпусу, що вирушили 11. квітня під командою полк. Болбочана з Харкова для здобуття Криму, після завзятого бою з болшевицькими під Мелітополем, Сивасем, Джанкою, Сарагузою і Симферополем наблизилися до Севастополя, опитуючи від болшевицькіх увесь Крим.

Рівночасно вже воєнна чорноморська флотія, що стояла в Севастопольському порті, побачивши, що наближається військо, піднесла український прапор. Вісько, що входило до Севастополя, не були налякані Німці, що вимогли на українському уряді відкликати з Криму Запорозьких. Заступили ввійшли в тим частину флотії, ввійшли і відіслали до Новоросійська. І так не використано належне браунного походу Запорозьків на Крим, як і настрів флотії.

Та зате день 29. квітня, дієм відзисання Українського Чорного моря, флотії та кримських берегів став дороговакостом для тих, що підуть здійснити мій 1917 року.

І в тому його вага і тому святкуємо його як світлу річницю! („Вісті").

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Парохіян Лемко. — Такі справи, які виднагають, повинні бути закінчені громадою Школа про це розсудувати в газеті. Якби "Свобода" хотіла містити дописи про відносини між громадянами і священниками, то їх було би повно, що місця не стало би. Це є дуже важливим для наших людей. Про те вони дуже люблять писати. Та, на жаль, не всі відомі справи, не всі без пожитку. Замість наркати на священство, краще братися самим до роботи.

ІДИ У БІЯ І НЕ ЖАЛИ!

Іди у бія і не жалі, що кидаєш річку стріху. Бо воробі б'є бою справляється з тобою і заміне собі цю стріху.

Іди у бія і не жалі, на вірній ти дивись. Бо воробі зирється, з тебе насміється і залозити на тебе кайдани.

Іди у бія і не жалі, Катя українського народу. Бо кат буде катом, назве тебе бротно. Проте завжди чинити той школу.

Евген Жуковський.

(Далі буде).

Гнат Крашівко.

ДВІ НЕВДЯЧНОСТІ.

(Історичне оповідання).

19)

Біра, що сівил протом двере, глянущ на гостя, витріщив очі, потім сховився і крикнув:

— Нестор! Друже! Вона все казала, що ти не вмер, що вернешся...

Позбігали всі Жиди, Жидівки і Жиденята. Вони зізнали, що Нестор помер. Як тут, він сам живий і здоровий. Трохи блідий, та всі знали, що був у неволі і мів там ще більше змаришів.

Хочу переночувати тут і рано поїхати до Зарікова, — промовив Нестор.

Я також прихав, щобі до Зарікова вернутися аж завтра. Тепер зроблю інакше. За мене все потрібне зорудує тут Янкель і я поїду зараз. На той приїзд треба людей в Зарікові приготувати. Олена трохи нездорова. Розvorskyi недавно померло. Тебе так всі мають за нещасливу. Не добре було би, як би ти там збрився так раптово. Поїду завтра, ти вийдеш віден аж рано.

Янкель зобов'язався замовити музику, пристрастися рити і завтра вислати візком до

дальших. Казав, що переночує і завтра поїде до Зарікова.

— Ти бачиш його? Балакає з ним? — спитав Розvorskyi, цікаво глянущи на Біра.

— Я його... не те... Люди казали, що троха мариш...

— Можже то Нестор?.. Бо ж Якби се був Нестор! Що я дав би за це! Що я дав би!

— Таки подібний до нього, — сказав Біра, усміхаючись.

— Подібний? Біра, ти щось знаєш! Чому ж ти не почувати там і вернувся вже ніц, без чого? Кажі, а якого вісто ти приїхав. Не грайся зі мною. Жі не дитина.

— Я гадаю, що Нестор жинє...

— Гадаю! Чи знов яке нещастя сталося, що боїєся показати? Прихав Нестор, чи привезли його, та на те, щобі тут поховати?

— Він живий і здоровий, тільки троха обесилений домою мандарівкою. Ночує в містечку у Янкеля. Завтра приїде з музикантами.

Біра, нехай сюди пришлють жинку! Як вже яскі сляти, жинка встане і приїде сюди!

По хині Розvorskyi прибігла здивована, що так лівно і так рішучо покликав її до себе.

— Сталось щось? — спитав.

— Щось станеться! — відповіла. — Добре, що ми на завтра замовили музику і спро-

сили сусідів. Завтра буде у нас... вгадай хто!

— Можже хтось такий, що ще ніколи не був у нас?

— Нестор! — крикнув Розvorskyi радісно.

Здивувався, не доглянувши на лиці жинки ні саїду утіхи, ні саїду додоволення. Навпаки, побалада і стояла німа, дивно задушена. Вхоплюючи поручу найбільшого крида. Хвилю побояла і сіла. Сиділа, даї мовчаво, відзначаючи в якійсь пореволюційній фігурі на змисі кафевого комина.

Для Розvorskyi поведіння жинки було дуже загадочне. Став потерпати, що їй може щось троха в голові загоділося. Нарешті, жинка гляннула на мущу і стала дідити:

— І я тижку, що він живий, що з тої неволі вийшов. Бо то добрий хлопчина і заслужив собі на нашу вдячність, та си мов вітка, коханий, змінився з полинном.

— Не второгаю!

— Коли вже до того прийшло, то нам, нарешті, треба розмовити. Ти це не знаєш дечого, що в хаті сталося.

— Не заходи мавляння, тільки раз вже скажи, в чім діло! — сказав Розvorskyi знерепелений.

Отже слухай. Ми обоє любимо Нестора, як нашу власну дитину. Я й яні люблю його так, як любляв би його син.

Олена любила його як

ЩО МОЖЕ ПОСЛУХІ

До святого Павла — як він ще жив на землі — прийшов раз молодий хлопець і сказав: „Праведнику, навчи мене християнської досконалості“.

„Добре, — сказав св. Павло — але послухай мене, що я тобі скажу?“

„Послухай!“ — сказав юнак.

Святий узяв кусень якогось сухого патика, заткнув його в землю і каже:

„Кожного дня рано і ввечерю маєш прийти з ведром води і підняти цей патичок“.

Юнак не читався, що та така робота, але робив так, як святий наказав. Два роки, день у день, рано і ввечерю піднімав патик, аж раз остовігся з дива. Патик пустив парості й зеленів, а потім зацвів і зародив овочі.

„Тепер я розумію християнську досконалість — сказав молодень. — У всьому треба слухати Бога і Його заповіді, а той послух створює життя і приносить добрі овочі“.

EAGLE REGALIA CO.

Виробляє:

ПРАПОРКИ, ЦЕРКОВНІ ХОРУВТИ, ЛЕНТИ, ВІДЗНАКИ, СТЯЖКОВІ ВІДЗНАКИ, БРАТСЬКІ ПЕРСТЕНІ І ПЕЧАТКИ.

Кожна ніша братство, товариство чи секція хоче бути впевненою, як ніхто не замовляючи на пробу. Каталог, інформація і прайс-лист надішлю на ваш запит безкоштовно.

298 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

НОТИ НА ХОРИ,

ЯКІ МОЖНА КРАДУТИ У КНИГАРНІ СВОБОДИ. НОВІ НОТИ! НОВІ НОТИ!

ЯКІ ОДЕРЖАНО З КРАЮ.

- РАНОК ВСТАЄ. На мішаний хор. Кішківський. 15 ц.
- НАРОДНІ І ПОПУЛЯРНІ ПІСНІ на мужський хор. 1. Ціла ювілейна 2. Воєни 2. Об'єднання мов. 3. Сонце ся світає, муз. С. Людкевич. 25 ц.
- НАРОДНІ І ПОПУЛЯРНІ ПІСНІ, мін. хор з форт. Котляра та зоря і небо, С. Людкевич. 25 ц.
- НАРОДНІ І ПОПУЛЯРНІ ПІСНІ, 1. А вночі, 2. Сонце ся світає, на мін. хор. С. Людкевич. 25 ц.
- НАД ДНІПРОМ СІДІМО НА мін. хор, слова Т. Шевченка, муз. Я. Яворського. 20 ц.
- МІНІАТЮРА ПІСНІ, мін. хор. Т. Левицький. 20 ц.
- ОМІДІ, ЦІЛІ ТУМАНІ, на мін. хор. Я. Яворського, слова І. Франка. 20 ц.
1. НА ГОРОДІ ТА ВЕ СІЛІ МАКІ, 2. КОЛИСОВКА, на мішаний хор. Вроцлавський. 15 ц.
- ТЕЧЕ ВОДА ЗІДІ ЯВОРА, в суп. форт. на мішаний хор. Я. Яворського. 40 ц.
- РАНО В РАЙЦІ, на мін. хор в суп. форт. Я. Яворського. 50 ц.
- ЖУРАВЛІ, слова І. Франка, на мін. хор. Я. Яворського. 25 ц.
- ЗІСЛАВ ДІТЬ, мін. хор в суп. форт. П. Сенік. 20 ц.
- ОЙ ШІЛИ НАШІ СЛАВНІ ЗАПОРІЖКІ, мін. хор. А. Вахніна. 20 ц.
- РІВЕНЬКА, мін. хор. І. Лаврський. 20 ц.
- ОСІНЬ, мін. хор. І. Лаврський. 20 ц.
- ЗАСПІВАЙ МІ СОЛОВОЙ, мін. хор. І. Лаврський. 15 ц.
- ЧІМ МІШЕ ЗІРДЕМОСЬ ЗНОВУ?, мін. хор в суп. форт. С. Людкевич. 20 ц.
- ГЛЯНЬ НА КРИНІЦЮ, мін. хор, слова І. Франка, муз. І. Левицького. 15 ц.
- ОЙ В ЧИСТІМ ПОЛІ, шедевр на мін. хор. М. Вериківський. 15 ц.
1. ОЙ ШІЛІ, 2. ОЙ НІХТОЖ ТАМ НЕБУВАВ, мін. хор, Степанів. 15 ц.
- МІМОЗА, мін. хор. І. Кішківський. 20 ц.
- ЛЮБІШЬ ЯСЕНЬКІНІ, мін. хор, слова Лесі Українки, муз. І. Кішківського. 20 ц.
- ЛЕВЕНДИНА ПІСНЯ, мін. хор. І. Кішківський. 60 ц.
1. ВІТЕР В ГАТ НАПІСАНІ, 2. Баранковий цвіт, 3. Була колись Ганна, 4. Не думайте, хлопці, на мін. хор. М. Лисенко. 25 ц.
- ПОНАД ПОЛЕМ СМЕРТЬ ШЕ, мішаний хор — Б. Вахніна. 20 ц.
- САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТІ, мішаний хор. суп. форт., слова Т. Шевченка, муз. Б. Вахніна. 25 ц.
- МІНІАТЮРА, на мішаний хор. — (М. Шамсєв), в суп. форт. КРИСТАЛИНІ ЛІТІ, мішаний хор. — Б. Вахніна. 25 ц.
- ОЙ У САДІ, мішаний хор з фортепіано, слова Т. Шевченка, муз. Б. Вахніна. 15 ц.
- ОБІДНИК, картина етнографічна у вірсіх народних на мішаний хор. Людкевич. 25 ц.
- У ПЕРЕТІКО КОЛИДА, слова Т. Шевченка, муз. Б. Вахніна, на мішаний хор в суп. форт. 50 ц.
- ОЙ ЧОГО ТИ, ТОПОЛЕНКО, НЕ ЦВІТІШ, мін. хор. — І. Кішківський. 15 ц.
- О, СОНЦЕ, мішаний хор, муз. І. Кішківський. 15 ц.
- ДО СВІТА, ДО СОНЦА, мішаний хор. — І. Кішківський. 15 ц.
- ОСІНЬ, мішаний хор. — І. Кішківський. 15 ц.
- РОЗВІЛИНІ ДІВНОКІ КІТІ, мішаний хор. — І. Кішківський. 15 ц.

Наєжисті треба стати разом зі завоюванням.

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ПРОТОКОЛ ШЕСТОГО КОНГРЕСУ „ОБ'ЄДНАННЯ“

Шестий Конгрес „Об'єднання“ відбувся для 2-го листопада 1933 р. в Пенсильванії Тотеа, Нью Йорк, Н. Я.

(2)

Конгрес відкрив головою „Об'єднання“, п. Омелян Ревюк, такими словами:

Як представники Об'єднання Українських Організацій в Америці приїхали на цей конгрес, щоб об'єднати всі українські організації, що підтримують Об'єднання, в яких організації з'являються своїм підтримкою для роботи Об'єднання, але перепрошують, що не рясують своїх делегатів на конгрес. Організації кажуть, що тепер вони такій же як і делегати. Як вони мають гроші, що мають ці гроші обертати на якусь політичну ціль. Правда, і конгрес важка справа, кажуть вони, але вони варті, що зібрані на конгрес делегати розв'язати як такі важкі питання, які будуть тут порушені, та знайти на них відповідні рішення.

Вважаю накінці свій уряд небажаною честю через те, що отен наша організація закінчує тепер 11-й рік свого існування. Вже на попередньому конгресі я піднісав те як факт незвичайної ваги, що наша організація простояла стільки часу. Вже тоді Об'єднання було унікально, бо ще не було політичної організації серед української імміграції, щоб перестояла так довго. Від 5 конгресу минуло зовні три роки, і то три роки не існування на папері, але три роки праці.

Стаючи зі звитом цієї праці перед шановними делегатами конгресу, як представник, мушу передовсім зазначити тих українців, які були серед нас на останньому конгресі, радячи з нами, були виборені на уряд, прийняли на себе роботу, несли ні тягар, але котрим не судилося ділятися життями до шестого конгресу дорогої для наших організації.

За час від останнього конгресу Об'єднання втратило троє своїх діячів.

Загадаю наперед одного з останніх Об'єднання, о. Льва Левинського. На його впаде тягар бути президентом Об'єднання в найважчих часах, в критичних часах. Хоч він опісля уступив з уряду президентства, то ще лишився до своєї смерті ширим приятелем і діячем Об'єднання, і то не зважаючи на те, що за нещастя його влада церквою не дивилася милостю оком.

Загадаю також о. Володимира Сполотакевича, котрий по о. Льва Левинського перебрав уряд президентства Об'єднання та вийшов з ніданнями і уніміями, поки тяжка негата не виступила йому з рук керми організації. Не зважаючи на те та на опозицію владі, він все ж займався ширю організацією.

Загадаю накінці о. Ріосифа Пелешовича, котрий до своєї смерті був ширим робітником Об'єднання.

Щобі дух цих ширих робітників „Об'єднання“ заховавав

до розважального розглядання стонів, перед нами справ, прошу делегатів і делегаток пошукати їх пам'ять повстанням і мисль.

Щодо участі вас, делегатів, на шестому конгресі, пошукаю до обов'язку підчеркнути, що перед конгресом наслідно до Об'єднання багато писем від різних організацій, що підтримують Об'єднання, в яких організації з'являються своєю підтримкою для роботи Об'єднання, але перепрошують, що не рясують своїх делегатів на конгрес. Організації кажуть, що тепер вони такій же як і делегати. Як вони мають гроші, що мають ці гроші обертати на якусь політичну ціль. Правда, і конгрес важка справа, кажуть вони, але вони варті, що зібрані на конгрес делегати розв'язати як такі важкі питання, які будуть тут порушені, та знайти на них відповідні рішення.

Тому визнаю делегатів і делегаток, які були пам'ятані на цих наших приїздах, які з таких причин не прийшли. Пам'ятаймо, що ми представляємо не тільки наше товариство, але й інші товариства, що ми маємо знайти добру політичну дорогу не тільки для нас, але й для інших організацій, які не могли вислати делегатів через економічну скруту.

(Дальше буде).

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЮЗА

„СВОБОДИ“

22 Grand St., Jersey City, N. J.

виконує:

ВСЯКІ ДРУКИ ЯКНАКРАЩЕ,

ЗАВІСІДИ НА ЧАС І ПО

НИЗЬКІЙ ЦІНІ.

ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ,

СЦОВИХ СОТЕНЬ, ГРУПІВ,

БРАТСТІВ І ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТА ДЛЯ ПООДИНО.

КІХ ОСІВ ВИКОНУЄ

ВСЯКІ ПОТІРНИ ДРУКИ.

Два подорожні.

— Де ви бували на чужині?

— В Англії.

— Я також.

— В Берліні.

— Я також.

— Потім я поїхав до Парижа.

— Я також.

— Потім я вернувся до дому для божественної до мого закінчення — та дивувалося, що вас також там не було.

Пес „злий“.

— Чому ви прозвали вашого пса „злий“?

— То знаєте, цікаве. Як я кличу мого пса на вулиці, багато людей оглядаються.

— Тату, що то є сестри?

— Це те є, коли ти маєш менше, ніж би ти мав, колиб не мав нічого!

ЯК МІ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЬО ЙОРК, Н. Я.

На визвольну боротьбу.

Жертв, зложених на божу акцію з нагоди приїзду краєвого делегата Організації Українських Націоналістів, для 14 квітня 1934.

По 10 дол.: д-р Л. Мишуа,

М. Пізнак, Я. Третак, І. Поляк,

А. Андрушечин, Д. Гузак,

по 7 дол.: О. Ревюк, М. Мурашко; по 6 дол.: Д. Галичак; по 5 дол.: П. Манілович; о. І. Гуляк, о. П. Дмитрик, А. Пасичник, В. Гельнер, Анастасія Галабан, Комітет допомоги Лемківщині, І. і Софія Гавриш, Л. Миронюк, Т. Я. Гавриш, Л. Дудчак, Ф. Стефанів, С. Курій, І. Редчук, І. Перчинин; по 3 дол.: М. Болдир, д-р Ю. Андрейко; по 2 дол.: А. Шинго, В. Бурин, М. Бойчук, П. Дирко, Онуфрій і Любомир, о. М. Лисик, С. Волошин, М. Перчинин, М. Гавриш, о. Д. Префект, імж. Комарницький, о. П. Середя, А. Середя, П. Задореченко, М. Кінаш, П. Красновська, Стефанія Скуляк, М. Каршин, Василь Сабатюк (бувший большевик), В. Ступницький, адв. М. Гавриш, Стефанія Гук, Е. Небесний, Д. Мельник, Ева Кобзар, П. Гутич, Ст. Шумейко, П. Борис, Е. Тураш, М. Сербинський, В. Чарнецький, С. Дроботів, І. Савчин, П. Мигаль, М. Поліщук, І. Солтис, Г. Перчинин, В. Дворчак, Я. Кузич, М. Цимбалістий; по \$120:

Н. Н.; по 1 дол.: Н. Н., Марія Трушечка, М. Фенік, Анна Голаль, І. Чупаль, В. Пилинський, О. Гутич, І. Кібалю, М. Кібалю, панна Мартинів, М. Журав, А. Мельник, Антонія Мавич, В. Найдан, Д. Каршин, Катруся Біла, Олена Галушак, А. Коваленко, Г. Стефанів, Оля Задореченко, Оля Пасичник, В. Аварченко, С. Ковальчук, І. Марусевич, І. Крочак, П. Барановський, І. Лавоцький, В. Артемівський, І. Палик, І. Матвій, о. В. Лотович, А. Лушч, П. Гринишин, В. Г. Глазган, Г. Осадчук, І. Задореченко, І. Цюла, Юстина Гузак, П. Гузак, Ю. Гузак, М. Максимик, О. Конопий, І. Готра, М. Баран, В. Брай, П. Баран, І. Бабінець, С. Крипач, В. Кошубий, Н. Бобоско, П. Гуз, В. Мороз, О. Гутак, Ю. Сидор, І. Мельник, Д. Гузак, Текля Корібеч, Оля Кукар, І. Кубан, В. Череватко, А. Кузич, Анна Лушч, М. Миронюк, Катерина Дорош, Зіна Лисюк, В. Кузак, К. Валушка, Анна Савиш, М. Коваль, Романчук, Ядвіга Микитович, І. (підпис нечитаний); по 50 цент.: І. Ошуст, В. Циглики, Е. Скоревич; по 25 цент.: П. Луковський, М. Луковський, Ю. Дашинич; дрібними жертвами 1 дол. і 75 цент. Разом \$322.00, котрі ви-

слано на визвольну акцію через Об'єднання.

Окружна Управа відл. О.Д. В.У. ширю дякує членами Червоного Хреста, котрі з'явилися вшанувати ввечері та подарували ласку, а докремену нашою бізнесменом, п. Галдуновим, що подарував на не-приняті шпильки, юкони, ласкоти яких \$50.

Окружна Управа відл. О.Д. В.У. в Нью Йорку.

НЬО ЙОРК, Н. Я.

На визвольну боротьбу і для матері Данилишини.

Нью Йоркський Червоний Хрест в Нью Йорку переказав до Об'єднання \$16.50, з чого \$10 призначено на божу акцію, а \$6.50 для матері бі. Данилишини. Каюти 10 дол. зложили члени Червоного Хреста на своїх місячних зборах з нагоди відкриття лекції Гунібієвського, а \$6.50 приїхав зі збірок, яку переказав підчас вистави „Дуногуби“, аштановий академік Червоного Хреста в гаї укр. прав. церкв.

ЧЕСТЕР, ПА.

Для матері Білеси і Данилишини.

Тов. Союз Українок з нагоди Свята Матері переказав до Об'єднання \$10, призначуючи по 5 дол. для Марії Данилишини і Елси Білеси.

А. Мамуш, секретарка.

ГОДІШКО, МАСС.

На Різдво і на інваліда.

Український Жіночий Клуб вишлює уштанову забору на 28 квітня, і чистий дохід в сумі \$10 выслано до Об'єднання з припорученням переслати \$5 на Різдво Школу, а \$5 на інваліда.

О. Антонішин, секретарка.

ГВАЙСТОН, Н. Я.

На інваліда.

В день Свята Матері відбулася гостина в домі добр. Кавки, де на поклик бувшого ювіляра української армії, Я. Чомарського, присутні гості зложили 5 дол. на інваліда. Зборівкою займалися пані А. Дерев'яна. Збірку кувоту переслано через Об'єднання.

НЬО ЙОРК, Н. Я.

Для матері Білеси і Данилишини.

Сестристю Пр. Діві Марії при укр. прайс-перей об'єднанню Свято Матері виставою „Українська Мати“. В часі вистави переказано збірку, яка прирешає \$13.75, і ці гроші переслано через Об'єднання на поміч матері Білеси і Данилишини.

НЬО ГЕРБЕН, КОНН.

На Різдво Школу.

Заходом укр. гр.-кат. народ. відбавив 22 квітня концерт на честь Тараса Шевченка, з якого чистий дохід в сумі \$5 дол. переказано до Об'єднання призначеним на Різдво Школу Петро Водичин.

БУНСАКЕТ, Р. АП.

НА політичних виборів.

Союз Українок ім. С. С. Бабіля, відл. \$19 з призначенням до Об'єднання \$20, на допомогу політичній акції.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

ЛЕМКІВЩИНИ І ЗАКАРПАТТЯ

НА МІШАНИЙ ХОР.

1. Широкі коріння

2. В вертї рука прелестна

3. Малам я фріра

4. Ой, верше мій, верше

5. Кей на любови та доби

Ціна усіх п'ятих 35 центів.

Замовляти в адміністрації „СВОБОДИ“.

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346

JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

СТАЯ ЩОМАК пошукує

НА ОБ'ЄДНАННЯ ЦІКАВА. Має

вдома 4 будинок або 4 будинок

Хтоб по ньому змисл, або змисл

нехай зголоситься на адресу:

СТАНИ ЗІЗКОЛА

181 W. 24th St., Bayonne N. J.

НА ПРОДАЖ

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

змисли, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли

дів 7 років, 2 змисли, 2 змисли